

Fundusze Europejskie
dla Pomorza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Załącznik nr 5 do Regulaminu naboru wniosków o wsparcie
Działanie 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS
Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027

Przedsięwzięcie 3.2 LSR Wsparcie działań na rzecz poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ochrona ekosystemów

Opis wykonalności projektu dla Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Pomorza 2021-2027 **wraz z instrukcją przygotowania**

Opis wykonalności projektu stanowi obowiązkowy załącznik do wniosku o dofinansowanie w ramach **Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS**.

Wnioskodawca może przygotować Opis wykonalności projektu o innej strukturze niż określona w niniejszym dokumencie, bądź zawrzeć dodatkowe informacje, przy czym **konieczne jest zawarcie wszystkich informacji wskazanych w niniejszym dokumencie**.

Spis treści

A. Struktura Opisu wykonalności projektu dla Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS.....	3
B. Instrukcja przygotowania Opisu wykonalności projektu dla Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS	4
1. Podstawowe informacje dotyczące wnioskodawcy	4
1.1 Dane wnioskodawcy	4
1.2 Charakterystyka działalności wnioskodawcy (w przypadku gdy wnioskodawca nie jest jednostką samorządu terytorialnego).....	4
2. Charakterystyka projektu	4
2.1 Tytuł projektu	4
2.2 Lokalizacja projektu	4
2.3 Opis projektu	5
2.4 Cele projektu	5
2.5 Opis potrzeby realizacji projektu w kontekście lokalnych uwarunkowań społeczno – gospodarczych.....	7
2.6 Szczegółowy opis przedmiotu projektu	7
2.7 Pomoc publiczna/ pomoc de minimis	8
2.8 Wkład w zakładane efekty	10
3. Wykonalność organizacyjna i finansowa projektu	10
4. Analiza finansowo - ekonomiczna	12
4.1 Zakres analizy	12
4.2 Kwalifikowalność podatku VAT	12
5. Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi	12

A. Struktura Opisu wykonalności projektu dla Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS

1. Podstawowe informacje dotyczące wnioskodawcy
  - 1.1 Dane wnioskodawcy
  - 1.2 Charakterystyka działalności wnioskodawcy
2. Charakterystyka projektu
  - 2.1 Tytuł projektu
  - 2.2 Lokalizacja projektu
  - 2.3 Opis projektu
  - 2.4 Cele projektu
  - 2.5 Opis potrzeby realizacji projektu w kontekście lokalnych uwarunkowań społeczno – gospodarczych
  - 2.6 Szczegółowy opis przedmiotu projektu
  - 2.7 Pomoc publiczna/ pomoc de minimis
  - 2.8 Wkład w zakładane efekty
3. Wykonalność organizacyjna i finansowa projektu
4. Analiza finansowo- ekonomiczna
  - 4.1 Zakres analizy
  - 4.2 Kwalifikowalność podatku Vat
5. Zgodność projektu z zasadami horyzontalnymi

B. Instrukcja przygotowania Opisu wykonalności projektu dla Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS

1. Podstawowe informacje dotyczące wnioskodawcy

1.1 Dane wnioskodawcy

Należy podać pełną nazwę wnioskodawcy zgodnie z dokumentem rejestrowym oraz określić formę organizacyjną prowadzonej przez wnioskodawcę działalności.

1.2 Charakterystyka działalności wnioskodawcy (w przypadku gdy wnioskodawca nie jest jednostką samorządu terytorialnego).

Należy przedstawić krótką charakterystykę prowadzonej działalności.

2. Charakterystyka projektu

2.1 Tytuł projektu

Należy podać pełny tytuł projektu, który powinien być tożsamy z tytułem we wniosku o dofinansowanie, zwięzły oraz odzwierciedlać zakres i charakter projektu.

2.2 Lokalizacja projektu

Należy podać dane dotyczące lokalizacji projektu, np. adres nieruchomości lub/i nr działki ewidencyjnej, na której wykonywane będą roboty budowlane, zamontowane będzie wyposażenie/ sprzęt objęte projektem.

W

przypadku realizacji projektu z zakresu czynnej ochrony i przywracania walorów przyrodniczo – krajobrazowych na obszarach cennych przyrodniczo, opis powinien określać obszar na którym realizowany ma być projekt, tj czy projekt realizowany jest na terenie parku krajobrazowego, rezerwatu przyrody, Natura 2000 (możliwe wyłącznie w przypadku, gdy obszar Natura 2000 pokrywa się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody), obszaru chronionego krajobrazu (wg danych z centralnego rejestru form ochrony przyrody <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>), użytków ekologicznych (wraz ze wskazaniem uchwały Rady Gminy), korytarzy ekologicznych (wg danych Pomorskiego Biura Planowania Regionalnego, w strefie przybrzeżnej Morza Bałtyckiego (wg danych z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego (PZPWP) <https://pbpr.pomorskie.pl/plan-zagospodarowania->

W
c
i
e
y
c

Uwaga:

Obszary cenne przyrodniczo **kwalfikujące się do objęcia wsparciem** w ramach Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu – RLKS wskazano w Załączniku nr 6 do Regulaminu naboru wniosków.

[dztwa/](#).

2.3 Opis projektu

Należy zwięźle opisać planowany do realizacji projekt, w szczególności zakres rzeczowy oraz planowane efekty.

Z

zakres rzeczowy projektu musi być spójny ze szczegółowy opisem przedmiotu projektu (pkt 2.6), adekwatny i niezbędny do osiągnięcia założonego/ych celu/ów projektu.

Należy uzasadnić możliwość osiągnięcia celu poprzez zakładany zakres i czas realizacji operacji w kontekście przyjętych nakładów.

W przypadku realizacji projektu z zakresu czynnej ochrony i przywracania walorów przyrodniczo – krajobrazowych na obszarach chronionych, należy wykazać zgodność (tj. brak sprzeczności) planowanych zadań z planami ich ochrony oraz innymi dokumentami dotyczącymi ochrony tj. uchwały właściwych jednostek samorządu terytorialnego (wraz z ich wskazaniem, o ile istnieją).

W przypadku działań z zakresu czynnej ochrony i przywracania walorów przyrodniczo – krajobrazowych na obszarach Natura 2000 (możliwe wyłącznie w przypadku, gdy obszar Natura 2000 pokrywa się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody), należy wykazać:

- zgodność działań na obszarach Natura 2000 z „Priorytetowymi ramami działań (PAF) dla sieci Natura 2000 w Polsce dla Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2021-2027” ,
- brak planowanej/ realizowanej interwencji z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę Klimat i Środowisko 2021-2027,
- uzyskanie zgody organu nadzorującego dany obszar chroniony Natura 2000.

2.4 Cele projektu

Należy wskazać i opisać cele, które mają zostać osiągnięte dzięki realizacji projektu.

C

el/ cele projektu powinny odpowiadać na zidentyfikowane potrzeby i problemy i muszą spełniać kryteria SMART, tj muszą być:

- konkretne i proste (ang. *specific*),
- mierzalne (ang. *measurable*),
- osiągalny (ang. *attainable*),

- istotny/ realny (ang. *relevant/ realistic*),
- określony w czasie (ang. *time-bound*).

Zgodnie z [Wytycznymi Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczącymi zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027](#), cele projektu muszą spełniać następujące założenie:

- jasno wskazywać, jakie korzyści społeczno-gospodarcze można osiągnąć dzięki wdrożeniu projektu,
- być logicznie powiązane ze sobą (w przypadku gdy w ramach projektu realizowanych jest jednocześnie kilka celów),
- na tyle, na ile to możliwe należy je skwantyfikować, poprzez określenie wartości bazowych i docelowych oraz metodę pomiaru poziomu ich osiągnięcia,
- być logicznie powiązane z celem strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (dalej: strategia RLKS) dla obszaru Północnokaszubskiej Lokalnej Grupy Rybackiej (dalej: LSR) w zakresie celu 3 Ochrona środowiska oraz udostępnienie i zrównoważone wykorzystanie walorów przyrodniczych obszaru PLGR oraz celami Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS FEP 2021-2027.

W podrozdziale tym należy opisać w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celów Działania 2.17 Różnorodność biologiczna i krajobrazu - RLKS, tj. w jaki sposób projekt wpłynie na:

1. poprawę stanu cennych gatunków i ich siedlisk oraz ochronę ekosystemów;
2. ochronę wód i ekosystemów od wód zależnych, w tym jezior;
3. ochronę i przywracanie walorów przyrodniczo - krajobrazowych, w tym na obszarach objętych formami ochrony przyrody oraz terenach zurbanizowanych.

Wnioskodawca powinien również opisać w jaki sposób realizacja projektu przyczyni się do osiągnięcia celów Przedsięwzięcia 3.2 LSR Wsparcie działań na rzecz poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ochrona ekosystemów strategii RLKS, tj. w jaki sposób projekt wpłynie na realizację wskaźników określonych dla przedsięwzięcia oraz lokalnych kryteriów wyboru, w tym szczególnie dot.:

- ✓ zwiększenia dostępności infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami i uwzględnienia złożonych potrzeby tych osób,
- ✓ ograniczenia presji turystów na ekosystem morski, wydmowy oraz siedliska przyrodnicze,
- ✓ multifunkcjonalności wspartej infrastruktury.

Uwaga:

Nie można ograniczać się do przepisania celu strategii RLKS oraz celów Działania 2.17 FEP 2021-2027. Za błędne należy uznać wskazywanie produktów (np. czynna ochrona przyrody) jako celu projektu, jak również określanie nieprecyzyjnych, trudnych do skwantyfikowania celów projektu (np. ochrona/ poprawa jakości środowiska).

2.5 Opis potrzeby realizacji projektu w kontekście lokalnych uwarunkowań społeczno – gospodarczych

W podrozdziale tym należy wykazać potrzebę realizacji projektu oraz problemy do rozwiązania których przyczynić ma się projekt.

Opis stanu istniejącego i lokalnych uwarunkowań, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań środowiskowych, należy odnieść przede wszystkim do zapisów strategii RLKS dla obszaru LGD, właściwych dokumentów dotyczących ochrony, danych statystycznych.

Opis powinien koncentrować się na kluczowych informacjach i danych odnoszących się do zakresu i typu projektu oraz jego celów. **Nie należy umieszczać informacji nie mających istotnego związku z planowanym projektem.**

2.6 Szczegółowy opis przedmiotu projektu

Należy szczegółowo i konkretnie opisać zakres rzeczowy projektu.

W przypadku pozytywnej oceny wniosku, treść rozdziału 2.6. Szczegółowy opis przedmiotu projektu będzie stanowić załącznik do umowy o dofinansowanie.

Szczegółowy zakres projektu winien zawierać w szczególności:

- I. opis **wszystkich planowanych w ramach projektu zadań**, w tym planowanego do zakupu wyposażenia oraz sprzętu z uwzględnieniem **zastosowanych rozwiązań techniczno - technologicznych** wraz ze wskazaniem:
  - ich zakresu oraz skali (tj. liczba sztuk, długość, powierzchnia),
  - najważniejszych parametrów technicznych (tj. wymiar, wielkość, materiał)
  - najważniejszych parametrów kosztowych z określeniem wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych do dofinansowania oraz podziałem na wydatki objęte i nie objęte zasadami pomocy de minimis¹,
  - źródła przyjętej wartości kwoty ryczałtowej zadania,
  - rodzaju i zakresu planowanych wydatków w ramach promocji projektu, z uwzględnieniem minimalnych wymagań dotyczących działań promocyjnych.
- II. Określenie wartości kwoty ryczałtowej dla zadania odbywa się na podstawie:
  - kosztorysów inwestorskich przygotowanych przez osoby uprawnione na potrzeby dokumentacji budowlanej;

---

¹ Jeśli w projekcie zidentyfikowano wystąpienie pomocy de minimis.

lub

- dokonanej analizy ofert potencjalnych wykonawców zamówienia (minimum 3 oferty od potencjalnych wykonawców, chyba że na rynku nie występuje tylu oferentów)

lub

- cenników pozyskiwanych ze stron internetowych wykonawców.

W przypadku określenia wartości kwoty ryczałtowej zadania na podstawie analizy ofert, wnioskodawca winien opisać:

- przedmiot zamówienia. Opis przedmiotu zamówienia musi być zgodny z zakresem danego zadania i powinien być jednoznaczny i wyczerpujący, sporządzony za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń i uwzględniający wszystkie wymagania i okoliczności mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty.
- sposób pozyskania ofert (upublicznienie zapytania opisu przedmiotu zamówienia wraz z zapytaniem o cenę na swojej stronie internetowej lub skierowanie zapytania o cenę wraz z opisem przedmiotu zamówienia do potencjalnych wykonawców wraz z ich wskazaniem),
- otrzymane oferty/ dostępne cenniki wykonawców,
- kryteria wyboru najkorzystniejszej oferty. Najkorzystniejsza oferta to ta, która przedstawia najkorzystniejszy bilans ceny lub kosztu i innych kryteriów odnoszących się do przedmiotu zamówienia albo oferta z najniższą ceną lub kosztem, gdy jedynym kryterium oceny jest cena lub koszt.

Dodatkowe informacje dotyczące sposobu przygotowania budżetu zawarte są w Załączniku nr 8 do niniejszego Regulaminu.

III. W tym rozdziale wnioskodawca powinien zamieścić również:

- harmonogram realizacji zadań określający kolejność ich wykonywania oraz przewidywany czas realizacji poszczególnych zadań,
- uzasadnienie, że zakres projektu oraz przyjęte rozwiązania techniczno – technologiczne są optymalne w stosunku do zidentyfikowanych w projekcie problemów do rozwiązania których przyczynić ma się projekt, przewidzianej lokalizacji, jak również założonych celów oraz wskaźników produktu i rezultatu,
- wskazanie, że wybrane rozwiązania techniczno – technologiczne przełożą się na jakość i trwałość otrzymanych produktów (brak konieczności poprawek), a wspierana infrastruktura jest odporna na zmiany klimatu.

2.7 Pomoc publiczna/ pomoc de minimis

W każdym przypadku należy zbadać i określić czy, a jeśli tak – w jakim zakresie – planowany do objęcia dofinansowaniem **zakres projektu** stanowi pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

Zgodnie z przywołanym zapisem TFUE „Z zastrzeżeniem innych postanowień przewidzianych w Traktatach, wszelka pomoc przyznawana przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi”.

Zgodnie z TFUE, wsparcie dla podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą stanowi pomoc publiczną, jeżeli jednocześnie spełnione są następujące przesłanki:

- udzielane jest ono z budżetu państwa lub z innych środków publicznych,
- przedsiębiorstwo uzyskuje przysporzenie na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE.

W przypadku, gdy **wszystkie powyższe przesłanki są spełnione łącznie wsparcie stanowi pomoc publiczną**. Powyższe oznacza, że niewystępowanie przynajmniej jednej z przesłanek sprawia, że wsparcie nie jest pomocą publiczną.

Pojęcie „przedsiębiorstwa” zdefiniowane zostało w art. 1 załącznika 1 Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu artykułu 107 i 108 Traktatu.

Zgodnie z tą definicją, „za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną. Zalicza się tu w szczególności osoby prowadzące działalność na własny rachunek oraz firmy rodzinne zajmujące się rzemiosłem lub inną działalnością, a także spółki lub stowarzyszenia prowadzące regularną działalność gospodarczą”.

Z orzecznictwa TSUE wynika konieczność szerszej definicji przedsiębiorcy obejmującej wszelkie kategorie podmiotów oferujące dobra/ usługi, niezależnie od ich formy prawnej i źródeł finansowania, bez względu na status podmiotu na gruncie przepisów prawa krajowego. Nie jest istotne występowanie zarobkowego charakteru działalności, co oznacza że w tym znaczeniu działalnością gospodarczą może być także działalność prowadzona przez różnorodne podmioty typu non-profit, czy działalność stanowiąca realizację zadań własnych gminy.

O zakwalifikowaniu podmiotu do danej kategorii przesądza charakter i rodzaj czynności faktycznie podejmowanych przez ten podmiot w obrocie gospodarczym, nie zaś legitymowanie się statusem przedsiębiorcy zarejestrowanego zgodnie z przepisami prawa krajowego. Rozstrzygające znaczenie w tym zakresie powinno mieć stwierdzenie, czy dany podmiot oferuje towary i usługi na określonym rynku, w konsekwencji stwarzając potencjalną lub rzeczywistą konkurencję dla innych uczestników tego rynku. Bez znaczenia jest natomiast niezarobkowy charakter prowadzonej działalności oraz forma prawna (osoba fizyczna prowadząca działalność

gospodarczą, spółka prawa handlowego, spółka cywilna, przedsiębiorstwo państwowe, stowarzyszenie, fundacja, organ administracji publicznej), jeżeli prowadzą działalność gospodarczą w rozumieniu prawa unijnego.

W przypadku, gdy w ramach projektu zostanie zidentyfikowana **pomoc de minimis**, przeanalizowania wymagają wszystkie warunki dopuszczalności wskazanego przeznaczenia pomocy, które wynikają z przepisów prawa UE i krajowego, regulujących to przeznaczenie pomocy.

Pomoc de minimis udzielana będzie zgodnie z niżej wymienionymi przepisami UE i krajowymi:

- Unijna podstawa prawna:
  - Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 15.12.2023),
- Krajowa podstawa prawna:
  - Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz.U. 2024 poz. 598).

2.8 Wkład w zakładane efekty

Należy opisać sposób, w jaki projekt przyczynia się do realizacji zakładanych efektów strategii RLKS i Programu, tj. osiągnięcia **wskaźników produktu i rezultatu** określonych w sekcji VI.B Regulaminu naboru wniosków wraz ze wskazaniem sposobu ich pomiaru.

Wskaźnik produktu to bezpośredni, materialny efekt realizacji projektu mierzony konkretnymi wielkościami.

Wskaźnik rezultatu to efekt, korzyść uzyskane przez beneficjenta i/ lub interesariuszy po zakończeniu realizacji projektu.

Spośród wskaźników określonych w sekcji VI.B Regulaminu naboru wniosków, wnioskodawca powinien wybrać i określić wartości wszystkich wskaźników adekwatnych do projektu i charakteru wsparcia.

Informacje dotyczące wskaźników muszą być spójne z informacjami zawartymi we wniosku o dofinansowanie.

3. Wykonalność organizacyjna i finansowa projektu

Punkt ten powinien odpowiedzieć na pytanie, czy wnioskodawca posiada zdolność organizacyjną i finansową do realizacji projektu oraz utrzymania jego efektów.

Należy dokonać opisu aktualnego stanu wnioskodawcy i przedstawić podstawowe dane formalno - prawne dotyczące jego statusu.

W analogiczny sposób należy opisać status wszystkich jednostek zaangażowanych finansowo i organizacyjnie w realizację projektu (jeśli występują).

W ramach niniejszego punktu należy ponadto opisać sytuacją finansową wnioskodawcy, wskazując, w jaki sposób jest on w stanie zapewnić środki niezbędne na realizację przedsięwzięcia.

W przedmiotowym rozdziale należy zawrzeć wszelkie niezbędne informacje dotyczące:

- potencjału finansowego i kadrowego wnioskodawcy oraz jego zasobów technicznych w kontekście działań objętych zakresem projektu,
- źródeł utrzymania majątku uwiarygadniających zachowanie trwałości projektu,
- sposobu zarządzania majątkiem powstałym w wyniku realizacji projektu zapewniającego utrzymanie celów projektu co najmniej w okresie trwałości projektu,

W przypadku, gdy wnioskodawca planuje przekazanie zarządzania lub własności powstałego majątku odrębnemu podmiotowi (operatorowi) w rozdziale należy zawrzeć informacje pozwalające potwierdzić, iż:

- planowany sposób przekazania jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa,
- zaproponowana forma prawna przekazania i struktura organizacyjna operatora zapewniają utrzymanie celów projektu co najmniej w okresie jego trwałości,
- sytuacja finansowa podmiotu, któremu planowane jest przekazanie majątku utworzonego w ramach projektu, zapewnia utrzymanie celów projektu co najmniej w okresie jego trwałości.

4. Analiza finansowo - ekonomiczna

4.1 Zakres analizy

W tym punkcie należy przedstawić:

- zestawienie całkowitych nakładów inwestycyjnych projektu, tj:
  - wartość projektu ogółem,
  - wysokość wydatków kwalifikowalnych, w tym podatek VAT
  - wysokość wydatków niekwalifikowalnych,
- kalkulację przychodów (o ile występują), ze wskazaniem sposobu ich kalkulacji,
- kalkulację kosztów (w tym odtworzeniowych) ze wskazaniem sposobu ich kalkulacji,
- źródła finansowania majątku utworzonego w kontekście wpływu na płynność finansową wnioskodawcy albo operatora (w przypadku, gdy wnioskodawca planuje przekazanie zarządzania lub własności powstałego majątku odrębnemu podmiotowi – operatorowi),
- środowiskowe, gospodarcze oraz społeczne korzyści i koszty ekonomiczne – o ile to możliwe w kategoriach ilościowych.

4.2 Kwalifikowalność podatku VAT

Dla projektu, którego koszt wynosi poniżej 5 mln euro (włączając VAT), podatek VAT będzie kosztem kwalifikowalnym, zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. c) pkt (i) rozporządzenia ogólnego.

Dla projektu którego koszt całkowity jest równy, bądź wyższy niż 5 mln EUR (włączając VAT), podatek VAT będzie kosztem kwalifikowalnym, zgodnie z art. 64 ust. 1 lit. c) pkt (ii) rozporządzenia ogólnego, tj. w przypadku gdy wnioskodawca/beneficjent nie będzie miał prawnej możliwości jego odzyskania (nabyte aktywa oraz wybudowana infrastruktura nie będą wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych podatkiem VAT), a także nabyte aktywa oraz wybudowana infrastruktura nie będą udostępnione innym podmiotom do prowadzenia działalności opodatkowanej podatkiem VAT.

Uwaga:

5. **Niezależnie od wartości całkowitej projektu**, w przypadku wydatków kwalifikowalnych, dla których dofinansowanie stanowi pomoc publiczną (tj. nie uwzględniając *pomocy de minimis*), podatek VAT może być uznany za wydatek kwalifikowalny wyłącznie wówczas gdy zgodnie z obowiązującym prawodawstwem krajowym beneficjentowi nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego lub ubiegania się zwrot podatku VAT. W takim przypadku do wniosku o dofinansowanie należy dołączyć **Załącznik nr 11 Oświadczenie o kwalifikowalności podatku VAT.**

c
projektu z zasadami horyzontalnymi

Zasady horyzontalne obowiązują na każdym etapie pracy z projektem, tj. podczas przygotowania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji oraz kontroli.

W rozdziale należy:

- 1) opisać **zgodność** projektu z **zasadą równości kobiet i mężczyzn**, mając na względzie zapisy [Wytycznych Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027](#) (dalej Wytyczne równościowe) w zakresie właściwym dla EFRR.

Przestrzeganie zasady równości kobiet i mężczyzn ma prowadzić do osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, a tym samym gwarantuje jednakowe prawa i obowiązki, a także równy dostęp do zasobów – środków finansowych, szans rozwoju – z których mogliby korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Projekt jest zgodny z zasadą równości kobiet i mężczyzn jeśli **ma pozytywny lub neutralny wpływ** na tą zasadę.

Przez **pozytywny wpływ** na zasadę równości kobiet i mężczyzn należy rozumieć zaplanowanie w projekcie takich działań, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zidentyfikowane) w danym obszarze lub stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć.

Uznanie **neutralności projektu** w stosunku do niniejszej zasady jest możliwe o ile wnioskodawca przeprowadził rzetelną analizę i szczegółowo uzasadni, dlaczego w projekcie nie jest w stanie zrealizować żadnych działań w tym zakresie.

Wnioskodawca powinien zatem w pierwszej kolejności przeanalizować czy poprzez projekt można wyrównywać szanse danej płci będącej w gorszym położeniu w danym obszarze, a jeśli tak zaplanować działania przyczyniające się do wyrównania szans tych osób. Jeżeli wnioskodawca stwierdzi, że w ramach projektu nie da się zrealizować żadnych działań w zakresie zasady równości płci musi przedstawić konkretne uzasadnienie neutralnego wpływu projektu na zasadę równości kobiet i mężczyzn.

- 2) wskazać, w jaki sposób projekt spełnia **zasadę równości szans i niedyskryminacji**, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, tj. wykazać w szczególności: spełnianie przez przedmiot projektu (produkty i usługi) standardów określonych w Wytycznych równościowych w zakresie właściwym dla EFRR.

Zasada równości szans i niedyskryminacji zakłada umożliwienie wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Wnioskodawca powinien wykazać pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji.

Pozytywny wpływ projektu na zasadę równości kobiet i mężczyzn oznacza m.in. **zapewnienie dostępności wszystkich produktów projektu** (w tym także usług), które nie zostały uznane za neutralne, **dla wszystkich ich użytkowników/ użytkowników zgodnie ze standardami dostępności** dla polityki spójności 2021-2027, stanowiącymi załącznik nr 2 do Wytycznych równościowych. W przypadku projektów (w tym produktów), do których nie będzie możliwe zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności 2021-2027, wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania alternatywnych, racjonalnych usprawnień, o których mowa w Wytycznych równościowych przy zapewnieniu dostępności produktów/usług.

Projekty powinny być zgodne z zasadami **uniwersalnego projektowania**, tj. sposobu podejścia do planowania i tworzenia produktów, urządzeń oraz przestrzeni publicznej, która zapewnia ich dostępność dla wszystkich użytkowników, promowania równości i zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami pełnego uczestnictwa w życiu społecznym przez usuwanie istniejących barier i zapobieganie powstawaniu nowych.

Wnioskodawca powinien w szczególności opisać dostępność infrastruktury powstałej w wyniku realizacji projektu dla osób z niepełnosprawnościami oraz ewentualnie innych grup osób ze szczególnymi potrzebami.

Należy również pamiętać, że zarówno na etapie przygotowywania projektu wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie jego późniejszej realizacji należy wziąć pod uwagę konieczność zapewnienia m.in.:

- dostępności materiałów informacyjnych o projekcie,
- dostępności stron internetowych prowadzonych w związku z realizacją projektu, m.in. zgodnie ze standardami WCAG 2.1²,

Dopuszczalne jest uznanie neutralności poszczególnych produktów/usług projektu w stosunku do ww. zasady, o ile wnioskodawca wykaże, że produkty/usługi nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek. Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak wnioskodawcy/beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie.

- 3) wykazać **zgodność projektu z Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych oraz Kartą Praw Podstawowych UE** (dalej: KPP UE) w zakresie odnoszącym się do sposobu realizacji i zakresu projektu oraz wnioskodawcy, z uwzględnieniem opisu działań na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji w ramach celu szczegółowego 4 (vi) FEP 2021-2027

---

² Standardy, o których mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 oraz w załączniku nr 2.

Przez zgodność projektu z KPP UE oraz Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych należy rozumieć brak sprzeczności pomiędzy zapisami projektu a tymi dokumentami lub uzasadnienie, że wymagania z nich wynikające są neutralne wobec zakresu i zawartości projektu.

Ponadto należy mieć na względzie, że wsparcie polityki spójności będzie udzielane wyłącznie projektom i beneficjentom, którzy przestrzegają przepisów antydyskryminacyjnych, o których mowa w art. 9 ust. 3 Rozporządzenia PE i Rady nr 2021/1060. W przypadku, gdy beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

4) opisać **zgodność projektu z zasadą zrównoważonego rozwoju**

Zrównoważony rozwój to solidarność międzypokoleniowa polegająca na zaspokajaniu potrzeb obecnego pokolenia w taki sposób aby nie ograniczać możliwości ich zaspokajania przez przyszłe pokolenia.

Zasada zrównoważonego rozwoju jako zasada horyzontalna w ramach polityki spójności 2021-2027 koncentruje się na trzech czynnikach:

- a. poszanowania środowiska,
- b. postępu społecznego,
- c. wzrostu gospodarczego.

Zgodność z polityką ochrony środowiska oznacza zaplanowanie przez wnioskodawcę działań ukierunkowanych na racjonalne gospodarowanie zasobami, ograniczenie presji na środowisko, uwzględnienie efektów środowiskowych w zarządzaniu, podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w celu zagwarantowania możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Ponadto, projekt musi być zgodny z zasadą DNSH, tj działania w projekcie nie powinny powodować poważnych szkód dla celów środowiskowych w rozumieniu artykułu 17 Rozporządzenia w sprawie taksonomii.

W tej części dokumentu wnioskodawca powinien wykazać zgodność i wpływ projektu, stosownie do jego charakteru, na postęp społeczny oraz wzrost gospodarczy.

Zgodność projektu z polityką ochrony środowiska (w tym z zasadą DNSH) objęta jest odrębnym załącznikiem do wniosku.

5) opisać **zgodność projektu z koncepcją Nowego Europejskiego Bauhausu**

Inicjatywa Komisji Europejskiej „Nowy Europejski Bauhaus” oparta jest na trzech wartościach: pięknie, zrównoważeniu i współpracy.

Wnioskodawca powinien wykazać w jaki sposób projekt realizuje cele NEB, to jest uwzględnia równocześnie aspekt zrównoważonego rozwoju, estetyki i włączający – dostępny i przyjazny dla wszystkich grup społecznych.

W rozdziale należy odnieść się do przestrzegania wszystkich wyżej wskazanych zasad i przepisów.